

Annfinn sær móguleikar fyri breiðari semju

Føroyska samráðingarupplegg- ið skal ikki bera øsing millum fólk við sær, so móguleikin fyri at alt dettur á gólvið økist. Tí vil lögmaður hava javnaðarflokkinn við, og hann trýr framvegis uppá, at tað ber til

JAN MÜLLER

Hóast fráboðanirnar hesar síðstu dagarnar kanska ikki hava tykt at borið á tað borið, so sær Annfinn Kallsberg, lögmaður, framvegis, móguleikar fyri, at semjan millum føroyskar politikarar og politiskar flokkar verður breiðari enn bara teir í samgonguni, tá føroyingar fara at samráðast við danir um framtíðar ríkisrættarlugu viðurskiptini.

Sambandsflokkurin og javnaðarflokkurin hava nú lagt síni sjónarmið um Hvítubók á borið, og teir báðir stóru andstöðuflokkarnir hava eisini boðað frá, hvussu teir halda, at framtíðar viðurskiptini millum Føroyar og Danmark skulu myndast.

Á landsfundinum hjá javnaðarflokkinum, sum var í Skopun í vikuskiftinum, var boðskapurin, at Hvítubók kann ikki brúkast sm grundarlag undir viðgerðini av spurninginum, og á fundinum, sum týsmorgunin var á lærarskúlanum um Hvítubók, og har umbod fyri teir politisku flokkarnar komu við sínum áskoðanum, vóru fáar ella ongar ábendingar um, at móguleiki er fyri, at partarnir fara at narkast hvørjum øðrum.

Semja um málið

Annfinn Kallsberg, lögmaður, hevur verið staddur í New York, meðan alt hetta hevur gingið fyri seg.

Í gjárkvöldið skuldi hann koma aftur til Føroya, og hóast hann ikki í smálutum hevði kunnað seg um alt tað, ið er farið fram hesar fyrstu dagarnar, sum Hvít-

abók av álvara hevur verið viðgjörd av øllum teimum politisku flokkunum, so heldur hann ikki, at tað, sum er komið fram, er ein rímmarfost staðfesting av, at tað ikki fer at bera til at fáa ta breiðu semjuna, sum lögmaður í Sosialinum leygar dagin segði seg vóna for at bera til, og sum hann segði seg fara at arbeiða nógv fyri at fáa í lag.

Tað snýr seg um heildina

Í sínum viðmerkingum til tað, sum stendur í Hvítubók, undirskrifaði Jóannes Eidesgaard, formaður javnaðarflokksins bæði á landsfundinum og á tíðindafundinum, sum var mánadagin, og hann endurtók tað á fundinum týsmorgunin, at tað er ein sera stórur mangel í Hvítubók, at har verður einki sagt um, hvussu fullveldi og harvið skilnaur í ríkisfelagsskapinum fer at ávirka lívið hjá tí einstaka og familjunum í Føroyum.

Hvat sigur hann, sum skal standa á odda í politisku samráðingunum millum føroysku flokkarnar og seinni við danir, til hetta?

Annfinn Kallsberg: -Tað er greitt, at øll slík viðurskipti, eisini spurningurin um, hvussu familjan og húskini verða stødd eftir broytingar í ríkisrættarlugu viðurskiptinum, skulu vera við í hesi viðgerðini - prosessini. Vit fara ikki at gera nakad óðamannaverk. Vit hava m.a. sett okkum fyri, at umstøðurnar hjá familjunum ikki versna. Og tað er sjálvandi ikki fyrr enn tú kemur í eina samráðingastøðu, at tú beinleiðis kann siga, hvussu tingini verða

løgð til rættis og framd.

Lögmaður visir á, at í Hvítubók verður víst á eina rúgvu av kombinationsmóguleikum, og hann undirskar enn eina ferð tað, sum hann segði í blaðnum leygardagin um, at tað, sum ræður um, er politiskt bæði at finna fram til ein málsetning tvs. hvat man vil - og eina metodu, tvs. hvussu tú røkkur málsetninginum.

Pakki og eingin turbulensur

Lögmaður sigur, at landsstýrið sjálvandi fer at taka hædd fyri, at allar broytingar verða gjordar soleiðis, at vit ikki fáa ein ógillan turbulens í samfelagnum, og harvið er hann av tí áskoðan, at tað ber ikki til at leggja eina semju við danir fyri fólkid at taka støðu til, sum ber í sær, at livikorini í Føroyum fara at versna.

- Gera vit tað, so kemur hetta als ikki íggjnum, og so eru vit líka vítt sum sít, sigur lögmaður, sum eftir útspælið hjá javnaðarflokkinum, ið hevur lagt nógv orku í at undirskrifa týðningin av livikoronum og harvið frælsinum hjá tí einstaka føroyinginum, hevur hesar viðmerkingar til javnaðarflokkinn:

- Eg eri sera fegin um, at javnaðarflokkurin hevur lagt seg á eina linju, sum miðjar móti sama endamáli sum er málið hjá okkum í samgonguni. Min uppgáva verður at samansjóva sjónarmiðini, og tað merkir millum annað, at tað skal arbeiðast í samgonguni við at snøga og skera orðingar um máttan, ið vit kunnu røkkan málinum uppá, soleiðis at úrslitið verður nak-

að, sum vit í samgonguni og javnaðarflokkurin kunnu taka undir við og liva við.

Velst um ríkið

Javnaðarflokkurin hevur sagt, at hann gongur bara við til loysnir á ríkisrættarlaga spurninginum, sum eru innanfyri karmarnar av ríkisfelagsskapinum.

Tá lögmaður og samgongan hava sett sær sum mál, at Føroyar longu í hesum valskeiðinum skulu vera eitt fullveldi, so kundi tað sæð út til, at ein roynd at fáa eina breiða semju í lag longu nú er dottin á gólvið, men hetta vil lögmaður ikki ganga við til:

- Tað veldist um, hvat tú leggur í hugtakið ríkisfelagsskapin. Vit skulu eisini í framtíðini hava nokur felags mál, og tá javnaðarflokkurin púra greitt sigur, at løgtingið skal vera evsti myndugleikin í Føroyum, so staðfesti eg, at vit standa ikki so langt frá hvørjum øðrum. Spurningurin, sum má loysast, er nú máttan, sum vit fara fram uppá, og so tíðarkarmurin, sum vit skulu arbeiða innanfyri, sigur Annfinn Kallsberg, lögmaður, sum ikki leggur so ógvuliga nógvan dent á tað, sum Ole Stavad, næstformaðurin í danska javnaðarflokkinum, í vikuskiftinum segði á landsfundinum hjá føroyska javnaðarflokkinum:

- Tá eitt slíkt útspæl ella ein slíkur politiskur boðskapur verður tikin burtur úr allari rúgvini, ber til at uppfata tað, sum man vil. Eg velji ikki at taka hetta fyri meiri, enn tað er, og latið okkum nú fyrst siggja, hvussu leikur fer.

Lögmaður um „Svørtubók“:

Vit mugu broyta valdsbýtið

- og fáa greiði á, hvør hevur avgerðarrætt og ábyrgd í framtíðini. Tað ber ikki til at liva við teimum dupultstøðum, sum Føroyar eru í og sum koma so greitt fram í frágreiðingini um Føroyar undir kalda krígunum sigur lögmaður

JAN MÜLLER

Bókin um Føroyar undir Kalda krígunum kom út um sama mundið, sum lögmaður fór til New York. Nú hann er heim afturkominn hevur hann havt høvið til at lesa bókina. Vit spurdu, um hetta er skelkandi lesnaður?

-Tað veit ikki. Men tað setir í hvussu er nokur ting viðurskipti í ein annan samanhag. Kanska onkur hevur havt varhugan av, at so hevur verið, men tað gevur so einum nakað at hugsa um, nevniliga at einki til tilvildarlígt heldur ikki í føroyskum politikki.

- Fer lögmaður at brúka „Svørtubók“ í samráðingunum við danir í vetur?

-Tað veit eg ikki. Tað er klárt, at tað í samráðingunum eru nokur viðurskipti, sum koma fram. Eg skal ikki siga, at tað er av teirri orsök, at vit hava gjørt hesa frágreiðingina.

Lögmaður sigur, at innihaldið í frágreiðingini um Føroyar undir Kalda krígunum visir okkum, at tað hendir nógv, sum ger, landsstýrið kann koma í eina tvístøðu og har valdsbýtið millum danskar og føroyskar myndugleikar er so ógreitt, at tað er ikki til at liva við.

-Vit eru sambært bókini ein týðandi brikkur í tí kalda krígunum millum stórveldini. Er ikki móguleiki fyri, at Føroyar framvegis í dag - uttan at vit eru varug við tað - eru ein týðandi partur av tí „kalda kríggi“, sum framvegis er millum stórveldini?

-Soleiðis sum skipanin er í dag, so hava vit ikki avgerðarrættin á tí økinum. Tað eru aðrir, sum hava bæði avgerðarrættin og ábyrgdina. Tí kemur tú í hesa tvístøðuna, og sum tað eisini kemur fram í bókini.

-Hvorjar verða so avleiðingarnar av tí?

- Nettupp ein av teimum, sum vit ætla við broytingunum í viðurskiptunum millum Føroyar og Danmark, er at fáa slíkar dupultstøður burtur og at taka tað upp í einum tjaki, soleiðis at hetta ikki endurtekur seg í framtíðini.

- Verða vit ein sjálvstøðugur statur, fer Fólkallokkurin tá at fáa okkum limaskap í Nato?

- Fólkallokkurin hevur einki imóti limaskapi í Nato, tí tað eru tað vit, sum eru limir sum ein partur av hesum verjufelagsskapi. Í dag eru vit ikki limir í Nato, men kortini eru vit ein partur av tí. Vit eru við og hava forpliktisli uttan at vita tað.

Lesið eisini Sosialin á Internetinum

www.sosialurin.fo

REPROZ
GRAFISKAR LOYSNIR

Tel +298 31 95 40
Fax +298 31 75 41
Alt innan prentjúr

Mál-jakz@post.olivant.fo